

Save the Children

PER UNA LLEI QUE PROTEGEIXI LA INFÀNCIA DAVANT LA VIOLÈNCIA

savethechildren.es

INTRODUCCIÓ

La violència contra la infància és una realitat d'enormes proporcions que afecta milions de nens i nenes a tot el món. Arreu de l'Estat, durant massa temps, ha estat una realitat oculta, poc documentada i poc denunciada, sense que hagi estat abordada d'una manera integral ni percebuda com un problema social greu.

Des de Save the Children recordem que tota forma de violència contra la infància **sempre es pot prevenir i que mai es pot justificar**, i que suposa una vulneració dels drets de les nenes i els nens que té conseqüències en el seu benestar present i futur.

La violència contra la infància comprèn tota forma de perjudici o abús físic o mental; descuit o tracte negligent; maltractament o explotació, inclosa la violència sexual, el tràfic d'infants o el treball perillós i forçós; i les pràctiques nocives, com la mutilació genital femenina i el matrimoni infantil.

Com a societat no estem preparats per prevenir ni detectar la violència. Els pares i les mares no reben la formació adequada en tècniques de criança en positiu que els donin eines per gestionar les relacions amb els seus fills i les seves filles des del respecte i la no-violència. Durant la seva formació bàsica el professorat tampoc no rep cap coneixement específic sobre violència contra la infància, ni sobre com prevenir-la, detectar-la o actuar davant un cas. A més, els espais on participen nens i nenes, com els centres educatius o les organitzacions esportives i d'oci, no compten amb polítiques de protecció ni protocols adequats de derivació.

Finalment, quan es notifiquen els casos, el sistema judicial no protegeix les víctimes, sinó que revictimitza nens i nenes: no se'ls escolta de manera adequada i, per tant, es vulnera el seu dret a participar en el procés, els i les professionals no compten amb formació específica per tractar amb nens i nenes víctimes de violència,

i els jutjats no són entorns amigables ni estan adaptats a les necessitats i particularitats de la infància, etc.

Per tot això, **Save the Children exigeix que la lluita contra la violència cap a la infància s'enfoqui de manera integral, en una estratègia que involucri tots els sectors de l'administració, a tots els nivells territorials, i que s'articuli entorn d'una Llei orgànica de protecció de la infància i l'adolescència davant la violència.**

MALTRACTAMENT

QUÈ ÉS EL MALTRACTAMENT?

Es considera maltractament aquelles accions o omissions que no es produeixen de manera accidental i que provoquen un mal en el benestar físic, emocional o psicològic de nens, nenes i adolescents.

Aquesta forma de violència es caracteritza pel fet que **l'exerceix qui ha de cuidar i protegir els nens i les nenes**: és la violència que es

pateix a casa, que s'assumeix, es normalitza i que transforma la visió del món i les relacions de les víctimes.

ELS TIPUS DE MALTRACTAMENT

Maltractament físic. Són aquelles accions que provoquen mal físic o que col·loquen l'infant en greu risc de patir-lo. Per exemple: bufetades, pallisses, empentes, etc.

Maltractament emocional. Consisteix en agressions verbals reiterades. És tan greu i nociu com el maltractament físic, malgrat ser menys visible, perquè deixa ferides i seqüeles igual de perjudicials. Per exemple: crits, insults, menyspreus, amenaces d'abandó, etc.

Negligència física. Es produeix quan els pares, les mares o les persones cuidadores desatenen les necessitats bàsiques dels nens o les nenes. Per exemple: higiene deficient, alimentació inadequada, falta de supervisió i protecció, etc.

Negligència emocional. Quan no es proporcionen les respostes adequades davant les expressions emocionals com el plor o el somriure, la falta d'afecte i cura o de suport emocional. Per exemple: ignorar, rebutjar, falta de comunicació i desatenció, etc.

EL MALTRACTAMENT EN DADES

2.937 denúncies

Durant l'any 2019 es van presentar 2937 denúncies per violència en l'àmbit de la llar contra menors d'edat, segons dades dels Mossos d'Esquadra.¹

16.358 trucades i 3.675 nous casos

L'any 2019, Infància Respon va rebre 16.358 trucades i va registrar 3.675 nous casos de

maltractament infantil mitjançant la Unitat de Detecció i Prevenció del Maltractament Infantil (UDEPMI).²

Més del 25 % dels infants

S'estima que més del 25 % dels nens i les nenes han estat víctimes d'alguna forma de maltractament per part de persones adultes que havien de cuidar-los.³

Dades sobre maltractament durant el confinament

Durant el mes de gener del 2020, el telèfon Infància Respon va atendre 1.401 trucades, mentre que a l'abril, en ple confinament, només en va rebre 950, un 32% menys. De la mateixa manera, mentre que al gener de 2020 la UDEPMI va obrir 276 nous expedients de casos de maltractament infantil, a l'abril només en va obrir 52, un 81% menys.* La baixada de notificacions durant els mesos de confinament ens ha de preocupar i fer reflexionar sobre l'accés i el coneixement que tenen els infants d'aquest telèfon ja que sabem que menys notificació no significa que hi hagin menys casos, sinó que aquests no estan sent detectats, impedit per tant que els nens i nenes puguin ser protegits.⁴

LES CONSEQÜÈNCIES DEL MALTRACTAMENT PER A NENS I NENES

Els nens i les nenes que han sofert maltractament tenen un major risc de patir problemes físics, mentals i socials.

Físiques. Retards en el desenvolupament psicomotor, lesions, desenvolupament de malalties cardiovasculars, obesitat, diabetis, hipertensió o migranyes.

Neurobiològiques. Un estat d'estrès o d'alerta constant provoca alteracions al cervell que en determina el desenvolupament i s'associa a trastorns de conducta, ansietat i depressió a l'edat adulta.

Psicològiques i emocionals. Por, inseguretat, desconfiança en el món que els envolta, aïllament, culpa, agressivitat cap a tercers, conductes de risc com un consum indegut d'alcohol i drogues, comportaments sexuals d'alt risc, baixa autoestima, trastorns de conducta, ansietat i depressió a l'edat adulta.

Social. Patir maltractament en la infància augmenta les possibilitats de patir experiències futures de violència, ja que certes conductes com l'hostilitat o la dependència cap a altres persones es poden repetir en les relacions interpersonals al llarg del temps. A més, el maltractament té conseqüències en l'àmbit educatiu i presenta dificultats en el procés d'aprenentatge, com l'abandonament escolar i l'absentisme.

Econòmiques. El maltractament infantil té un impacte econòmic. S'estima que les conseqüències de la violència contra la infància a Catalunya poden ascendir a 2.417 milions d'euros, l'1% del PIB de Catalunya, i abastar diferents àmbits —sanitari, jurídic, educatiu, el sistema de protecció i la productivitat del país.⁵

1 Departament d'Interior. Mossos d'Esquadra (2019). Violència masclista i domèstica.

2 SAVE THE CHILDREN (2020), *Més mal em fa a mi*.

3 *Ibíd.*

4 *Ibíd.*

5. Estimacions realitzades als EUA indiquen que els costos anuals relacionats amb les conseqüències del maltractament infantil ascendeixen a 94.000 milions de dòlars, que representen aproximadament l'1 % del producte interior brut (PIB) d'aquest país. Si realitzéssim una adaptació d'aquestes estimacions basant-nos en dades de l'IDESCAT per al 2018 obtindríem per al cas català, aquestes dades.

VIOLÈNCIA SEXUAL

QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA SEXUAL?

Consisteix en la imposició per part d'un adult o d'un altre menor d'una activitat de caràcter sexual a un nen o una nena aprofitant la desigualtat de poder per obtenir una satisfacció sexual. Les nenes i els nens no són capaços de donar el seu consentiment ni de comprendre la situació, que és impròpia per a la seva edat i el seu desenvolupament psicosexual. Poden ser conductes més o menys violentes i que engloben diversos comportaments i actes sexuals.

La violència sexual engloba diferents delictes de caràcter sexual que afecten els nens i les nenes, com ara l'abús sexual, l'agressió sexual, l'exhibicionisme, la corrupció de menors, la pro-

vocació sexual, la pornografia, l'assetjament sexual, el *grooming*, el ciberassetjament sexual, el sexting sense consentiment, la sextorsió, etc.

ELS ÀMBITS EN ELS QUALS S'EXERCEIX LA VIOLÈNCIA SEXUAL

Intrafamiliar. La víctima i la persona agressora són de la mateixa família i conviuen.

Extrafamiliar. La persona agressora i la víctima no tenen relació familiar i no conviuen. Qui agredeix pot ser conegut o desconegut per al nen o la nena, com algú del barri, un entrenador o una entrenadora, etc.

Entre iguals. Es produeix quan la violència és exercida per un altre nen o una altra nena. En aquests casos sol existir una asimetria d'edat o d'experiències i es fa ús del poder, de l'agressió física o l'amenaça per aconseguir la participació de l'altra persona menor d'edat.

LA VIOLÈNCIA SEXUAL EN DADES

1 de cada 5 infants

El Consell d'Europa estima que 1 de cada 5 nens i nenes és víctima de violència.

+ de 1.009 denúncies

A Catalunya, durant l'any 2019 es van presentar almenys 1.009 denúncies de violència sexual contra nens i nenes.⁶

1 de cada 2 víctimes és un nen o nena.⁷

La punta de l'iceberg

S'estima que tan sols un 15 % dels casos es notifiquen a les autoritats.⁸

No arriben a judici oral

El 70 % del total de denúncies per violència sexual a Catalunya contra nens i nenes mai arriba a judici oral.⁹

Quatre vegades

Els nens i les nenes han d'explicar el que els ha passat una mitjana de quatre vegades i, en la majoria dels casos, han de donar testimoni en un ple-nari; és a dir, a la sala on es desenvolupa el judici.¹⁰

Procés judicial llarg

Els processos judicials s'allarguen de mitjana quatre anys, el que provoca una revictimització dels nens i les nenes.¹¹

LES CONSEQÜÈNCIES DE LA VIOLÈNCIA SEXUAL EN NENS I NENES

Emocionals. Por generalitzada, hostilitat i agressivitat, culpa, vergonya, depressió, baixa autoestima i sentiments d'estigmatització, desconfiança, trastorn d'estrès posttraumàtic, rebuig del propi cos, etc.

Sexuals. Coneixement sexual precoç o inapropiat per a la seva edat, excessiva curiositat sexual, masturbació compulsiva, conductes exhibicionistes o promiscuitat, problemes d'identitat sexual, etc.

Socials. Dèficit en habilitats socials, retraïment social, conductes antisocials, etc.

6 Departament d'Interior. Mossos d'Esquadra (2019). Violència masclista i domèstica.

7 SAVE THE CHILDREN (2017), *Ulls que no volen veure*.

8 *Ibíd.*

9 *Ibíd.*

10 SAVE THE CHILDREN (2018), *Sota el mateix sostre*.

11 *Ibíd.*

ASSETJAMENT

QUÈ ÉS L'ASSETJAMENT?

És una conducta violenta entre iguals que consisteix en la fustigació, la intimidació i la persecució física o psicològica d'un o diversos nens, nenes o adolescents cap a un altre. Es tracta d'accions intencionades, injustificades i continuades en el temps.

La connexió entre l'assetjament i el ciberassetjament és directa, i el ciberassetjament és una extensió de l'assetjament "tradicional" que, a causa de les seves pròpies característiques, adquireix una gravetat especial. No obstant això, hi ha algunes diferències que els caracteritzen. Per exemple, en el ciberassetjament no hi ha contacte cara a cara, mentre que a l'assetjament sí que n'hi ha.

També en aquest sentit, mentre que l'assetjament es produeix principalment als centres escolars, el ciberassetjament pot donar-se entre nens i nenes de diferents col·legis, fora de l'horari lectiu i estendre's indefinidament en el temps per la viralització del contingut, que fa que se'n perdi el control.

L'ASSETJAMENT EN DADES

Un 70% dels adolescents ha rebut insults

Set de cada deu estudiants reconeixen haver rebut insults i el 27,4% assegura que aquests han estat freqüents. A més, un 34,5% dels nois i noies diu que ha patit cops i un 8,4% que els ha patit de manera freqüent.¹²

42 % dels alumnes ha patit maltractament per part dels seus companys

Un 42% de l'alumnat d'ESO i Batxillerat ha patit algun cop maltractament per part d'altres companys.¹³

LES CONSEQÜÈNCIES DE L'ASSETJAMENT EN NENS I NENES

Els efectes negatius de la violència no només afecten els nens i les nenes que pateixen l'assetjament, sinó també els responsables i els qui els envolten. La detecció precoç és la millor manera de minimitzar-ne les conseqüències. La resposta sempre ha de ser educativa i socialitzadora.

En les víctimes. Els nens i les nenes que reben l'agressió sofreixen abandonament escolar i absentisme per por d'anar a l'escola, dificultats en la integració escolar i en el procés d'aprenentatge, depressió i ansietat, baixa autoestima, idees suïcides o suïcidi, escasses relacions socials, etc.

En els agressors. Els nens i les nenes que exerceixen directament l'assetjament i el cibernetjament mostren falta d'empatia, conductes agressives, s'impliquen en baralles i en el vandalisme, consumeixen drogues, s'exposen a conductes delictives, mostren un dèficit en habilitats socials i conductes antisocials, etc.

En els testimonis. Els testimonis que afavoreixen l'agressió pateixen dèficit en habilitats socials i conductes antisocials, falta d'empatia, dificultats en la resolució de conflictes i conductes agressives, etc.

12 SAVE THE CHILDREN (2018), *Aquí, avui, encara*.

13 *Ibíd.*

VIOLÈNCIA DE GÈNERE

QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE?

Qualsevol acte violent o agressiu basat en una situació de desigualtat en el marc d'un sistema de relacions de dominació dels homes sobre les dones i les nenes.

ELS TIPUS DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Violències específiques per raó de gènere.

Si bé la violència de gènere pot manifestar-se de moltes maneres, hi ha certes formes de violència que s'exerceixen específicament contra les menors, per la seva condició de nena:

- **Mutilació genital femenina.** Alteració o lesió intencional dels òrgans genitals femenins per motius no mèdics.
- **Matrimoni infantil.** Matrimoni o unió que té lloc abans dels 18 anys d'edat. El seu origen està fonamentalment en la discriminació, en la desigualtat entre els gèneres i en el control de la sexualitat de les nenes per part de les famílies i les comunitats.
- **Negació de l'accés a determinades oportunitats, serveis o recursos.**

Violència de gènere per part del progenitor.

Soferta per nens i nenes que viuen en una llar on la seva mare sofreix violència de gènere. A Espanya, des del 2015, s'estén la consideració de víctimes de violència de gènere als fills i les filles de les dones que la pateixen.

Violència de gènere entre adolescents.

S'estan detectant i produint comportaments i agressions masclistes a edats cada vegada més primerenques, ja que l'entorn social i els mateixos joves encara justifiquen determinades actituds sexistes i reproduïxen patrons de comportament en els quals el noi és el que domina la relació i exerceix aquesta dominació controlant la seva parella.

LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE EN DADES

3 milions de nenes

Segons l'OMS, es calcula que cada any més de tres milions de nenes corren el risc de patir mutilació genital femenina.

12,6 M de nenes casades

Segons el Fons de Població de les Nacions Unides (UNFPA), cada any s'obliga 12,6 milions de nenes a casar-se abans de complir els 18 anys, la qual cosa representa de mitjana 34.500 matrimonis infantils cada dia.

5 nens i nenes assassinats

L'any 2019 5 infants van perdre la vida a causa de la violència domèstica, 4 nenes i 1 nen.¹⁴

Masclisme adolescent

Durant l'any 2019 22 menors d'edat van ser detinguts per violència en l'àmbit de la parella.¹⁵

LES CONSEQÜÈNCIES DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE EN NENS I NENES

L'exposició dels nens i les nenes a la violència per raó de gènere suposa una vulneració dels seus drets i té greus conseqüències en el seu desenvolupament.

Mutilació genital femenina. Aquesta pràctica posa en risc la salut de les nenes, perquè pot generar hemorràgies greus, problemes urinaris, infeccions, complicacions en el part, i fins i tot pot provocar la mort. Al seu torn pot generar trastorns psicològics com la depressió, l'ansietat, el trastorn d'estrès posttraumàtic, una escassa autoestima, etc.

Matrimoni infantil. Aquesta forma de violència té profundes conseqüències físiques, intel·lectuals, psicològiques i emocionals en les nenes, que són més vulnerables a la violència física i sexual. Sovint deriva en embarassos precoços. A més, té un impacte molt greu en l'educació de les nenes, ja que la majoria deixa d'estudiar en contraure matrimoni.

Violència de gènere entre adolescents. Pot causar problemes físics i emocionals que seran més profunds i duradors com més temps duri la relació: baixa autoestima, interiorització del masclisme i transmissió de rols sexistes, trastorns del somni, baix rendiment escolar, etc.

Violència de gènere a mans del progenitor. Presenciar la violència exercida contra les seves mares o créixer en un entorn desigual entre l'home i la dona té un impacte negatiu en el benestar i el desenvolupament dels nens i les nenes, i pot comportar les conseqüències següents: símptomes depressius, pors, alteracions del somni, símptomes regressius, problemes de socialització i d'integració a l'escola, dificultats d'aprenentatge i socialització, etc. A més, és un factor de risc respecte de l'aprenentatge i de la reproducció de patrons de conducta basats en relacions de poder desiguals basats en la violència.

14 Departament d'Interior. Mossos d'Esquadra (2019). Dades sobre violència domèstica.

15 Departament d'Interior. Mossos d'Esquadra (2019), Dades sobre violència masclista.

VIOLÈNCIA EN LÍNIA

QUÈ ÉS LA VIOLÈNCIA EN LÍNIA?

Es considera violència en línia aquelles conductes violentes que sofreixen nens, nenes i adolescents a través de l'ús quotidià de les noves tecnologies de la informació i comunicació i que afecten greument el seu desenvolupament.

La violència en línia és un tipus de violència que no sol aparèixer aïllada. De fet, poden combinar-se diverses violències en línia, i fins i tot és probable que qui pateix o provoca violència en el món virtual la faci també en el físic.

A més, la possibilitat de reproduir i reenviar els continguts digitals infinitament provoca que aquestes formes de violència siguin continuades en el temps.

ELS TIPUS DE VIOLÈNCIA EN LÍNIA

Sèxting sense consentiment. La difusió de missatges o imatges del nen o la nena amb contingut sexual sense el seu consentiment.

Sextorsió. És el xantatge a un nen, una nena o un adolescent amb l'amenaça de publicar contingut audiovisual o informació personal de caràcter sexual que l'involucra.

Ciberassetjament. Consisteix en comportaments repetitius de fustigació, intimidació i exclusió social cap a una víctima a través de missatges, imatges o vídeos que pretenen danyar, insultar, humiliar o difamar. El seu abast és major que el de l'assetjament tradicional a causa de la viralització que poden arribar a tenir les imatges de l'assetjament.

Happy slapping. El fet d'enregistrar una agressió física, verbal o sexual per difondre-la en línia,

amb l'objectiu de guanyar popularitat a la xarxa o perquè es considera graciosos.

Online grooming. Una persona adulta contacta amb un nen o una nena, mitjançant suborns o enganys, per involucrar-lo en una activitat de naturalesa sexual.

Exposició involuntària a material sexual o violent. Succeeix quan un nen o una nena, en realitzar recerques a Internet o descarregar arxius, es troba amb material no apropiat per a la infància, com, per exemple, anuncis o vídeos de tipus sexual.

Incitació a conductes nocives. Existeixen plataformes que promocionen comportaments com l'autolesió o els trastorns alimentaris; per exemple donant consells sobre com dur-los a terme.

LA VIOLÈNCIA EN LÍNIA EN DADES

312 denúncies

A Catalunya, l'any 2018 hi va haver 312 víctimes menors d'edat que van denunciar haver patit delictes cibernètics; 76 denúncies contra la llibertat sexual i 50 contra la intimitat i revelació de secrets.¹⁶

El 84,2 % de menors ha patit violència en línia

8 de cada 10 joves catalans entre 18 i 20 anys enquestats per Save the Children han patit algun tipus de violència en línia durant la infància.¹⁷

El 42% ha patit ciberassetjament

El ciberassetjament és la forma de violència més comuna entre els adolescents, un 42% dels enquestats n'havia patit. Aquest tipus de violència succeeix per primera vegada quan els nens i nenes tenen 13 anys i la persona que assetja és, en un 64% dels casos, amic i/o company del centre d'estudis.¹⁸

1 de cada 2 menors ha vist material sexual o violent involuntàriament

Una altra de les formes de violència que més pateixen els nens, nenes i adolescents és l'exposició involuntària a material sexual o violent: 1 de cada 2 enquestats va accedir a aquesta contingut sent menor d'edat i sense consentiment. Aquesta violència succeeix quan un nen o nena es troba amb material inapropiat per la seva edat quan busca coses a Internet o es descarrega arxius.¹⁹

1 de cada 4 adolescents exposats al sèxting

El sèxting és una conducta de risc que cal vigilar i a la qual s'exposa un 27,5% dels adolescents. En la meitat dels casos de sèxting sense consentiment la persona responsable d'exercir la violència és la parella o exparella.²⁰

26% víctima de grooming

1 de cada 4 adolescent ha patit aquest tipus de violència en línia que suposa que un adult es fa passar per un infant per involucrar-lo en algun tipus d'activitat sexual.²¹

16 MOSSOS D'ESQUADRA (2018), *Dades facilitades a Save the Children*.

17 SAVE THE CHILDREN (2019), *Violència viral*.

18 *Ibíd.*

19 *Ibíd.*

20 *Ibíd.*

21 *Ibíd.*

LES CONSEQÜÈNCIES DE LA VIOLÈNCIA EN LÍNIA EN NENS I NENES

La violència que pateixen nens, nenes i adolescents en xarxes socials genera un impacte en la seva esfera personal i social, i afecta el seu desenvolupament i la seva manera de relacionar-se.

Víctimes. Sofrir un o diversos tipus de violència en línia genera un impacte en l'esfera personal i social dels nens i nenes, ja que no és possible separar la vida en línia de la seva vida fora de línia. Els efectes poden anar des de l'augment de la probabilitat de ser víctima d'altres violències, l'aïllament, l'autoinculpació i els conflictes de disciplina a la llar i l'escola, fins a la depressió i els pensaments suïcides.

Famílies. Moltes vegades els pares i les mares desconeixen l'ús que fan els seus fills i filles de les xarxes, la qual cosa sol provocar reaccions familiars poc comprensives que minimitzen la condició de víctima, així com incredulitat, ràbia o culpa per no haver pogut impedir la situació.

Societat. La violència contra la infància en qualsevol de les seves formes té un cost per a la societat tant a nivell humà (les conseqüències poden perpetuar-se en l'etapa adulta) com a nivell econòmic (els recursos destinats al sistema sanitari, judicial i educatiu, i als serveis de protecció infantil, etc.).

LLEI ORGÀNICA DE PROTECCIÓ INTEGRAL A LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA CONTRA LA VIOLÈNCIA

Prevenir i detectar la violència contra la infància i actuar-hi és l'única manera d'erradicar-la.

PER QUÈ ÉS NECESSÀRIA?

Espanya no compta amb una protecció específica i integral dels nens i les nenes víctimes de totes les formes de violència. El Comitè de les Nacions Unides sobre els Drets del Nen ha instat Espanya en dues ocasions perquè aprovi una legislació que protegeixi la infància en aquesta matèria.

Durant els últims anys s'han fet importants passos perquè això canviï, i s'ha arribat a aprovar al Consell de Ministres del desembre del 2018 l'Avantprojecte de llei orgànica de protecció integral a la infància i l'adolescència davant la violència.

Són moltes les víctimes i les organitzacions de la societat civil que, com Save the Children, han alçat la veu perquè des de les institucions es faci tot el possible perquè la violència contra la infància no es toleri. Una vegada més recordem que és de vital importància que l'aprovació d'aquesta llei sigui prioritària per al nou govern i que tots els grups parlamentaris treballin per aconseguir el consens entorn d'ella.

MESURES IMPRESCINDIBLES

Perquè aquesta llei sigui realment eficaç ha de contemplar les mesures següents:

- Campanyes de **prevenció i sensibilització enfront** de totes les formes de violència i en tots els àmbits propis de la vida d'un nen o una nena, incloent-hi la família, l'entorn educatiu, el sociosanitari, l'esport i l'oci.
- **Apoderament de la infància** amb una perspectiva de drets i facilitar l'accés a **mecanismes de denúncia** adaptats, als quals puguin acudir en cas de ser víctimes de qualsevol forma de violència.
- **Formació de professionals** que treballen amb nens, nenes i adolescents en prevenció, detecció i notificació de totes les formes de violència contra la infància, així com en promoció dels drets d'infància. Aquesta capacitat és important tant per a l'àmbit educatiu i d'oci i temps lliure com per al sanitari.
- La **formació a les famílies** ha de centrar-se en el foment de la criança en positiu, incloent-hi la creació d'un entorn de protecció veritable i de disciplines no violentes.
- Existència de **polítiques de salvaguarda i d'espais segurs per a la infància** en tots els llocs als quals acudeixen nens i nenes amb regularitat (escoles, centres d'oci, clubs esportius, etc.).
- Existència de protocols de **detecció primerenca i actuació** enfront de totes les formes de violència, especialment en tots els centres escolars, però també en l'àmbit sociosanitari i d'oci i esport.
- Ensenyament de la matèria de **ciutadania digital** per garantir l'ús segur i responsable de la tecnologia.
- **Educació afectiva-sexual reglada** a les escoles des d'edats primerenques, per educar en la no-violència i en les relacions igualitàries i segures.
- **Aplicació efectiva de l'edat mínima per a l'accés als serveis d'Internet.** Comptar amb mecanismes eficaços que garanteixin que els nens i les nenes que accedeixen a Internet i donen el seu consentiment per compartir dades de caràcter personal són majors de 14 anys.
- Establir un sistema de **coordinació entre professionals dels diferents àmbits que treballen amb nens, nenes i adolescents** per afavorir la detecció primerenca i un seguiment exhaustiu, evitant també que els nens, les nenes i els adolescents deambulin entre serveis i especialistes.
- **Desenvolupament i implementació de les "Cases dels Nens" per a les víctimes de la violència.** Es tracta d'un únic espai de coordinació entre policia, serveis socials, jutjats i sistema sanitari que evita que el nen o la nena que ha estat víctima de violència hagi d'acudir a múltiples institucions. La víctima explica la seva història una única vegada i rep atenció sense possibilitats de descoordinació entre institucions o revictimització. En aquestes cases s'ha de realitzar tant la inspecció forense com la prova preconstituïda.
- La **prova preconstituïda** com a mesura general amb la finalitat de reduir al màxim les declaracions del menor en els procediments judicials i, en tot cas, per als menors de 16 anys. La prova preconstituïda consisteix a gravar la declaració del nen o la

nena per al seu ús futur de manera que no s'hagi de tornar a repetir i respectant sempre els drets de l'acusat. És l'única forma eficaç i senzilla d'evitar la revictimització del nen i la contaminació del seu testimoni. Aquesta prova haurà de realitzar-se a les "Cases dels Nens".

- **Especialització de jutjats i fiscalia** en violència contra la infància de manera que s'especialitzi en drets d'infància als i les professionals, tal com ja s'ha fet amb els jutjats de violència de gènere.
- Garantia del **dret del menor a ser escoltat** mitjançant l'avaluació de les seves necessitats i circumstàncies particulars, així com permetre-li l'accés a serveis de suport a les víctimes especialitzats en infància.
- **Suspensió provisional del règim de visites i de la guarda i custòdia de manera cautelar** en iniciar-se un procés per violència de gènere contra la mare.
- **Un Registre Unificat de Dades** que permeti conèixer la realitat d'aquesta situació, amb la finalitat de poder desenvolupar polítiques públiques efectives.
- **Reforma de la prescripció dels delictes per violència sexual** contra la infància perquè comenci a comptar a partir del moment que la víctima compleixi 30 anys, i no a partir dels 18 com fins ara.
- Establir una **dotació pressupostària** suficient per aplicar la llei a través d'una **estratègia integral**.

QUÈ FEM A SAVE THE CHILDREN?

Com es recollia al principi d'aquest document, a **Save the Children sabem que tota forma de violència contra la infància sempre es pot prevenir, mai justificar, i que suposa, a més, una vulneració dels seus drets més bàsics.** Entenem la violència contra la infància en el seu sentit ampli: violència és qualsevol mal físic, mental o emocional que impedeix el desenvolupament normal del menor i el seu benestar físic i psicològic.

Per això hem desenvolupat diversos projectes i programes per prevenir la violència destinats a nens, nenes, famílies i institucions:

Creació d'entorns segurs per a la infància

Treballem en coordinació amb entitats educatives i esportives per crear entorns segurs per a la infància, desenvolupant les seves polítiques de protecció i protocols d'actuació davant casos de violència cap a nens, nenes i adolescents, així com la formació dels seus professionals. En l'àmbit de l'abús sexual, acompanyem entitats en la creació de polítiques i protocols d'actuació enfront d'aquesta mena de violència.

Prevenió de la violència entre iguals: assetjament i ciberassetjament

La prevenció i l'educació lliure de violència és fonamental per lluitar contra l'assetjament escolar i el ciberassetjament. Oferim tallers i cursos sobre assetjament escolar dirigits a nens, nenes i famílies, perquè estiguin preparats davant d'aquestes situacions i perquè es generin espais de diàleg en els quals els nens i les nenes

puguin compartir les seves vivències. També incidim sobre les administracions regionals perquè s'instaurin protocols d'actuació als centres educatius.

Treball amb famílies en criança positiva

Créixer en una llar sense violència és clau per a la vida dels nens i les nenes. L'exercici de la criança positiva es basa en els principis d'atenció, orientació, reconeixement, potenciació i educació sense violència. No obstant això, els pares i les mares necessiten suport per desenvolupar les responsabilitats amb els seus fills, per cuidar-los amb respecte, per donar-los tot l'amor que necessiten i per dotar-los d'eines educatives alternatives a l'ús de la violència. Creem materials de sensibilització que ajuden els pares i les mares a desenvolupar amb els seus fills una relació basada en el bon tracte i el respecte als seus drets.

Formació

Oferim formacions a equips de voluntaris i institucions en protecció a la infància. Formem l'alumnat, personal docent i famílies de centres educatius en la identificació de les diferents formes de violència existents, la seva prevenció, detecció i resposta.

Save the Children

